

jevoza primio prijevoznicu / a nju je morao primiti čim je naručio prijevoz i predao robu na prijevoz/ iz koje je mogao razabrati da je njegova obaveza iz ugovora o prijevozu da plati dio vozarine od din. 2.840,- trebao je da ju isplati.

Tuženi kao pošiljalac, ako je smatrao da nije dužan platiti svotu naznačenu u prijevoznici, trebao je odmah po prijemu prijevoznice tražiti ispravak iste, i odbiti prijem prijevoznice s takovim sadržajem, a to tuženi, odnosno njegov agent koji je s tužiteljem sklopio ugovor o prijevozu, nije učinio. Ako je tuženikov agent, koji je potpisao prijevoznicu u ime naručitelja prijevoza prilikom sklopanja ugovora, sklopio ugovor pod drukčijim uvjetima nego što mu je tuženi dao nalog, za eventualnu štetu može pozvati na odgovornost svog agenta, ali je prema vozaču u cijelosti dužan ispuniti obaveze iz ugovora o prijevozu, tj. i prijevoznice.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 8.V 1965.

Vijeće: Gabro Badovinac, Ivo Bešker, dr Branko Jakaša

Prijevoz željeznicom - šteta na robi - Ako primalac pošiljke posumnja da postoji oštećenje ili gubitak robe, ovlašten je tražiti od željeznice da odmah sastavi zapisnik o izviđanju i utvrdi stanje pošiljke - U tom slučaju primalac - iako je primio tovarni list i platio prijevozne troškove - iznimno nije dužan preuzeti i odnijeti robu u rokovima predviđenim za odnošenje, nego tek onda kada željeznica udovolji njegovom zahtjevu

Tužitelj - Željezničko transportno poduzeće - predložio je u tužbi da se oba tuženika solidarno presude na plaćanje iznosa od din. 788.700 - s naslova ležarine za robu, koju je prvotuženik uputio željeznicom drugotuženiku, a drugotuženik, iskupivši tovarni list, pošiljku nije preuzeo s razloga što je roba bila oštećena.

Budući da tuženici nisu priznali tužbeni zahtjev osnovanim, bilo je potrebno u postupku utvrditi da li tužitelju pristoji pravo da od oba tuženika traži naknadu za nastale troškove ležarine, odnosno da li su tuženici, ili jedan od njih, ove troškove tužitelju prouzročili svojim postupkom.

Prvostepeni sud je tužbeni zahtjev prema prvotuženiku odbio i našao da je drugotuženik odgovoran za troškove ležarine, jer je iskupio tovarni list, a pošiljku nije

odnio, ali to samo do 30.VI 1961. /a tužitelj je tražio ležarinu sve do 15.II 1963/. Sud je utvrdio da su tužitelj i prvotuženik postigli sporazum da će tužitelj pošiljku, koju drugotuženik nije htio preuzeti, vratiti prvotuženiku. Prema stajalištu suda tužitelj je mogao pošiljku vratiti najkasnije do 30.VI 1962.

Presudu su pobijali i tužitelj i drugotuženik.

Drugostepeni sud je tužiteljevu žalbu, ukoliko se odnosi na prvotuženika, u cijelosti odbio. Našao je da je prvotuženik predajom pošiljke tužitelju na prijevoz robu isporučio, i s tužiteljem - kao vozarom - stajao u ugovornom odnosu sve dotle dok pošiljka nije bila uručena drugotuženiku kao primaocu robe. Da drugotuženik nije iskupio tovarni list, prvotuženik bi kao pošiljalac robe nakon obavještenja tužitelja o smetnjama kod predaje robe, snosio sve daljnje troškove u vezi s ovom pošiljkom. Međutim njezinim iskupljenjem od strane drugotuženika nastao je između tužitelja kao vozara i drugotuženika kao primaoca robe novi pravni odnos u kojem prvotuženik kao pošiljalac robe nije više imao nikakvog prava da s pošiljkom raspolaže. Prema tome prvotuženik u ovom sporu ne snosi nikakvu odgovornost za utužene troškove ležarine.

Međutim u pogledu osnovanosti žalbe tužitelja i drugotuženika u odnosu na pitanje da li je drugotuženi kao primalac robe dužan platiti troškove ležarine i za koje vrijeme, drugostepeni sud je našao da je u prvom redu za osnovanost tužbenog zahtjeva u prvom redu relevantna okolnost da li je o predmetnoj pošiljci sastavljen zapisnik o njezinom oštećenju u smislu propisa "Zakona o prevozu na željeznicama".

Prema čl.93. toga Zakona ukoliko željeznica ili imalac prava /u konkretnom slučaju drugotuženi kao primalac robe/ utvrde ili posumnjaju da postoji djelomičan gubitak ili oštećenje transportirane robe, željeznica je dužna odmah sastaviti zapisnik i utvrditi stanje, uzrok i visinu štete, i prijepis zapisnika o izvidjaju izdati primaocu prave. Iz ovih propisa slijedi da je nakon toga postupka primalac robe dužan ovu robu odnijeti i u pogledu utvrdjenog oštećenja, a od željeznice tražiti naknadu štete, ukoliko je oštećenje nastalo u toku prijevoza. Ukoliko primalac odbije da robu primi, to svi troškovi koji su zbog toga nastali u vezi s pošiljkom - dakle i ležarine - padaju na primaočev teret.

Prema tome ako je u konkretnom slučaju takav zapisnik o oštećenju pošiljke bio načinjen i drugotuženiku uručen, drugotuženik bi u cijelosti odgovarao tužitelju za nastale troškove ležarine.

Na odgovornost tuženika kao primaoca robe po odnosnom tovarnom listu ne bi imala utjecaja okolnost što je u sporu, u kojem je bio tužen od strane prvotuženika radi plaćanja protuvrijednosti ove robe, bilo utvrđeno da je on osnovano odbio prijem te robe jer je bila nekvalitetna. U tom sporu rješavao se naime odnos prvotuženika kao prodavaoca robe i drugotuženika kao kupca, i u takvom odnosu tuženik je imao pravo da odbije prijem nekvalitetne robe. Međutim konzekvencija odbijanja primitka robe zbog njezine nekvalitetnosti ne može pasti u ovom sporu na teret tužiteljev, kad se tu radi o odnosu tužitelja kao vozara i drugotuženika kao primaoca robe. U ovom odnosu stranke su bile dužne pridržavati se propisa "Zakona o prevozu na željeznicama", tj. tužitelj je bio dužan sastaviti zapisnik o oštećenju, a drugotuženik je morao nakon toga robu odnijeti.

Prema tome ako takav zapisnik o oštećenju predmetne pošiljke tužitelj nije sastavio, tužbeni zahtjev ne bi bio osnovan, jer u tom slučaju tuženik nije bio u zakašnjenju s odnošenjem predmetne pošiljke, kad tužitelj nije ispunio svoju obavezu iz čl.93. "Zakona o prevozu na željeznicama".

Iz gore navedenih razloga drugostepeni sud je obje žalbe uvažio, i prvostepenu presudu, ukoliko se odnosi na drugotuženika, ukinuo, a predmet je vratio na ponovno sudjenje.

L.H.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 3.VII 1965.

Vijeće: Zvone Rihtman, dr Dušan Arneri, dr Emilije Pallua

Prijevoz kamionom - Vozarina - Vozar nema prava od primaoca zahtijevati plaćanje vozarine koja je navedena u prijevoznici, premda je primalac robu primio, ako je u prijevoznici navedeno da vozarinu plaća treća osoba

Tužitelj je svojim kamionom 1958.g. izvršio prijevoz metalnih otpadaka iz Tuzle u Zagreb, i predao teret tuženiku kao primaocu naznačenom u prijevoznici. Izvršenu prijevoznu uslugu obračunao je tužitelj na bazi težine od 8.000 kg, što po tarifi od din. 810 za 100 kg iznosi din. 64.800-, pa budući da mu tuženik taj iznos ne plaća, traži da ga sud na to prisili.

Tuženik se odupire zahtjevu tužbe ukoliko prelazi iznos od din. 16.643.- Taj iznos predstavlja vozarinu obračunatu po cit. tarifi primijenjenoj na stvarno prevezenu